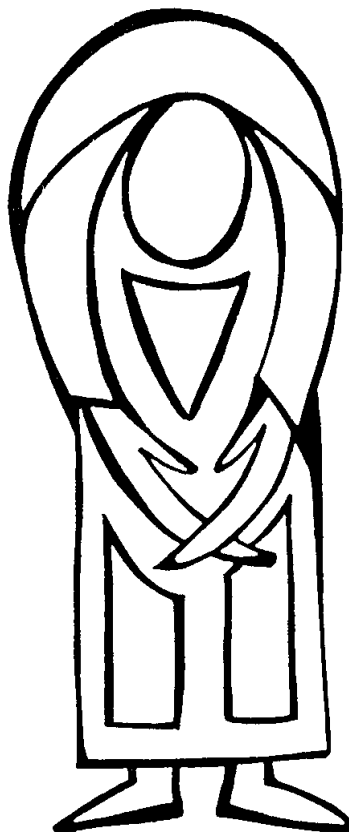

**VIERING VAN DE
DERDE ZONDAG
VAN DE VASTEN**

‘Er komt een uur, ja het is er al,
dat de Vader slechts
in geest en waarheid aanbeden wordt.
Hij ziet uit naar mensen die Hem zo aanbidden.
God is geest, en wie Hem aanbidden,
doen dat in geest en waarheid.’
(Johannes 4)

VOORAF

Orgel

INTREDE.

Lied.

*Wees hier aanwezig
H. Oosterhuis/A. Oomen*

WELKOM.

*Er kunnen nog donkere wolken
vol hagel en sneeuw hangen,
maar toch wordt het lichter.*

*Er kan best nog wat
winter en vorst komen,
maar de zon wordt warmer.*

*De morgen klaart nog laat op
en de avond valt nog vroeg,
maar de nacht kort en de dag lengt.*

Het licht is in aantocht.

*Welkom u allen hier
omwille van elkaar in Gods naam.* +

Lied.

Wees hier aanwezig; Ant.-refr.

SCHULD BEKENNEN.

V.: Alleen het water waarmee
wij een ander laven
lest onze hete dorst.

Alleen het brood dat
wij met anderen delen
stilt onze honger.

Alleen het kleed waarmee
wij een medemens kleden
staat ons.

Alleen het woord waarmee
wij leed verzachten
zal ons troosten.

Alleen God en Goed
van harte beleefd
zal ons vertrouwen geven.

**A.: SCHOTEN WIJ TEKORT,
HET ZIJ ONS VERGEVEN.**

BEZINNING.

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

*Wie niet weet wat géven is
zal van krijgen niet genieten.*

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

*Wie zelf wil oogsten wat hij plant,
is op waaibomen aangewezen.*

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

*Wie niet dankbaar is
heeft blijkbaar niet genoten.*

**A.: GIJ HART GIJ BRON VAN LEVEN,
ONTFERM U OVER ONS.
GIJ ADEM ZIEL IN MENSEN
ONTFERM U OVER ONS.**

GEBED.

*Wie zijn wij ?
Stip in de ruimte,
moment in de tijd.
Wie zijn wij ?
Een stofje van aarde
dat verwaait in de wind.
Wie zijn wij ?
Door U geboetseerd,
tot leven gewekt door Uw adem,
die ons diepste Zelf is
voor tijd en eeuwigheid.*

A.: Amen.

Lied.

*Vorbij; c 1 2 4
C. Adema van Scheltema/W. Vogel*

EERSTE LEZING.

Exodus 17,3-7

De Israëlieten in de woestijn leden hevige dorst en morden tegen Mozes: ‘Waarom heb je ons uit Egypte geleid als wij hier met kinderen en vee van dorst omkomen?’

Mozes klaagde zijn nood bij de Heer: ‘Wat moet ik met dit volk aan? Ze zullen me stenigen!’

De Heer gaf Mozes ten antwoord: ‘Ga met enkelen van Israëls oudsten voor het volk uit, neem de staf waarmee je de Nijl geslagen hebt in je hand en begeef je op weg. Ik zal ginds voor je ogen, op een rots staan, de Horeb. Sla op die rots en er zal water uitstromen zodat de mensen te drinken hebben.’

Dit deed Mozes in het bijzijn van Israëls oudsten. Hij noemde de plaats Massa en Meriba vanwege de verwijten van de Israëlieten en omdat zij de Heer hadden uitgedaagd door zich of te vragen:

Is de Heer nu met ons of niet?

Lied.

Voorbij; c 9 10

HET EVANGELIE.

Johannes 4

Jezus kwam in Sichar, de Samaritaanse stad bekend om de bron van Jacob. Hij was moe en ging bij de bron zitten. Het was rond de middag.

Een Samaritaanse kwam water putten. 'Mag ik wat drinken van je?' vroeg Jezus haar.

'Hoe kan een jood mij om drinken vragen?' deed ze verbaasd, geïrriteerd. Joden mijden namelijk alle contact met Samaritanen. Jezus antwoordde:

'Als je beseft wat je overkomt en wie jou om drinken vraagt, dan zou je het hém hebben gevraagd en hij zou je levend water hebben gegeven.'

Daarop sneerde de vrouw: 'Je hebt niet eens een emmer en de put is diep: waar haal je dan dat levend water vandaan? Ben je soms groter dan vader Jacob die ons de put gaf en er zijn kinderen en vee uit liet drinken?'

Jezus: 'Wie van dit water drinkt, krijgt weer dorst maar wie van het water drinkt dat ik geef, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer; het wordt een bron, waaruit water opborrelt tot eeuwig leven.'

Hierop zei de vrouw hem: 'Kom op met dat water, Heer, dan krijg ik geen dorst meer en hoef ik hier niet meer te komen putten!'

Jezus zei haar: 'Ga uw man roepen en kom dan hier terug.' 'Ik heb geen man', ontweek de vrouw.

Jezus zei haar 'Inderdaad. Vijf heb je er gehad en die je nu hebt is de jouwe niet. Wat dit betreft spreek je de waarheid.'

'Ge bent een profeet!' zei de vrouw. 'Onze vaders gingen daar op de berg Gerizim bidden en jullie, joden, zeggen dat Jeruzalem daar de plaats voor is.'

Toen zie Jezus: 'Vrouw, geloof me, er komt een uur dat je noch op die berg daar noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. Er komt een uur, ja het is er al, dat de Vader slechts in geest en waarheid aanbeden wordt. Hij ziet uit naar mensen die Hem zo aanbidden. God is geest en wie Hem aanbidden, doen dat in geest en waarheid.'

Lied.

Voorbij; c 11 12

MEDITATIE.

*Liefde kan niet ademen
als het aardse leven het enige is.
Liefde leeft van vrijheid,
van een open horizon
zonder grenzen, -
leeft van de onbegrensde grootheid
van de mens die je bemint.
Liefde is de allerduidelijkste zekerheid
dat er eeuwig leven is.
(E. Drewermann)*

Jezus en de Samaritaanse is zo'n lang verhaal uit het evangelie van Johannes, dat pas tijden na Jezus' dood op papier is gekomen.

Het is dan ook meer een verhaal uit en over de bewogen eerste decennia van 't christendom dan over feiten uit Jezus' eigen aardse leven.

Zoals mensen in de verhalen van Johannes telkens weer doen, maakt ook de Samaritaanse hier zo'n gruwelijk platvloerse opmerking.

Terwijl het niet gaat over nattigheid in een put, maar over een bron van leven die niet opdroogt en de menselijk géést verkwikt en verfrist,

begint de Samaritaanse te 'emmeren' over 4,11
het feit, dat Jezus niet eens een puttemmer heeft.

Hoe kun je zonder zo'n ding water putten ?

Zou hij haar toch 'voor eeuwig' water kunnen geven, dan is dat mooi meegenomen:

hoeft ze niet meer dagelijks naar de bron ! 4,15

Zo kennen we hier de stijl van Johannes terug: domme opmerkingen verduidelijken wat hij zeker niet en duidelijk wél bedoelt te zeggen.

In het verhaal van *De Samaritaanse en Jezus* wordt met een reeks taboes afgerekend.

In oudere berichten is te lezen dat Jezus, zoals alle joden uit het zuiden, Samaria meed.

De eerste christelijke missionarissen werd het zelfs verboden om Samaria aan te doen.

In het prille begin van de kerk was het nog, zoals het al eeuwen bij de joden was geweest:

De Samaritanen uit het noorden deugen niet.

Ze waren wel joods, maar immigranten hadden voor 'orthodoxe gewetens' van het geloof een allegaartje gemaakt, dat naar ketterij riekte.

'Vijf mannen heb je gehad en ook die je nu hebt is niet je ware' krijgt de vrouw te horen.

Vanwege al die vreemde invloeden meed de jood uit het zuiden de vrijzinnige Samaritanen.

Jezus en de Samaritaanse - een christelijk verhaal dat afrekenet met allerlei ingevreten taboes.

Jezus, zo wordt het voorgesteld, bezoekt Sichar, een Samaritaanse nederzetting, wat Hij of zijn volgelingen tijdens zijn leven bewust niet deden. Hij, een man, spreekt een vrouw aan en dit gaf in die tijd en streek al helemaal geen pas.

Dat een jood, die zich gelovig superieur voelde, een wulpse Samaritaan om een dienst vraagt, was ondenkbaar, - maar het gebeurde wel.

Een doorbraak die niet tijdens Jezus' leven, maar in de vroeg christelijke tijd plaats vond.

Je kunt zeggen: tegen Jezus' doen en laten in.

De eerste christenen volgden Jezus, maar waren geen mee- of nalopers, eerder 'doorlopers'- mee met tijd en cultuur die veranderden.

'Er komt een moment en het is er al, dat God niet op jullie Gerizim of onze Sionsberg gediend en aanbeden zal worden, maar in geest en waarheid beleefd en beleden.'

Daarmee is de gehele schepping huis van God
en de hele mensheid - hoe ook gevormd en gekleurd
door tijd, plaats, herkomst of cultuur -
geroepen het leven toegewijd te zijn en het met
de naam van God en Goed oprecht te zegenen.
Hier zijn de eerste christenen spoedig achter
gekomen, er ook toe uitgedaagd door
de oprechtheid waarmee de lang vermaledijde
Samaritanen het geloof in Jezus verwelkomden.
De wereld was in beweging geraakt en
oude taboes, ommuurde heilige huisjes
gingen onderuit; de tijd had iets beters in petto.

Er zijn er in onze tijd die eigen huis en tuin
barricaderen - of het nu hun kerk, moskee, synagoge,
hun beursgebouw of marktaandeel is.
De nog korte geschiedenis van deze eeuw leert,
dat dit een doodlopende, ware dodemansweg is.
In onze tijd moeten vele taboes en stellingen
verlaten worden en zal de mensheid wereldwijd
op zoek moeten naar wat mensen gemeen hebben.
Wat hebben ze dan gemeen bij alle verschillen
van levensovertuiging en godsdienst ?

*'Heel hoog zou ik willen opstijgen ver boven stad,
wereld en tijd. Ik zou mijn blik willen reinigen en
Uw ogen willen lenen, God.*

*Dan zou ik Heelal, Mensheid en Geschiedenis zien
zoals de Vader die ziet: het eeuwig opbruisend leven
waaraan zelfs het kleinste tot in detail deel heeft.*

*Ik zou begrijpen dat alles samenhangt en dat er niets
'profaan' is, - de dingen niet, de mensen niet,
wat gebeurt niet. Maar dat alles vanaf zijn oorsprong
geheiligd is en medegeheiligd moet worden door de
goddelijke mens.'* (Michel Quoist)

In het diep van hun hart weten mensen dit.
Maar het hart kan verstommen, verstenen.
Vastentijd, vastenactie - laat je hart spreken.

Kort orgel

BELIJDENIS

Lied.

*Om God te leven
M. Zagers/Frans Bertens*

ONDERBREKING.

Brood en beker
Collecte
Orgelspel

BROOD EN BEKER.

*In het brood is het graan, de akker,
de wassende maan, de brandende zon.*

*In het brood is de boer die ploegt,
de hand van de bakker.*

*In het brood is de Bron en proef ik
het Geheim dat in het al de Ene is.*

(Hein Stufkens)

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek zijn
naar ziel of lichaam pijn hebben,
in het ongewisse verkeren. -
Bid voor die zorgzaam waken,
bijstaan en vertrouwen geven.*

*Bid voor die ons zijn voorgegaan.
Met eerbied noemen wij:*

*Bid voor die achterbleven;
niemand mist niemand.*

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL.

Lied.

*Gij hebt woorden; c 1 refr.
Henk Jongerius/Byzantijns*

*Waar Hij was
die mens Jezus Christus
kwamen lammen in de benen,
gingen doven de oren open,
vielen blinden de schellen
van de ogen -*

*waar Hij was
vluchtten kramp en koorts
uit het lijf van de mensen -*

*waar Hij was
werd de gemeden melaatse
in de kring opgenomen,
zieken de straffende vinger Gods
uit het hoofd gepraat -*

*waar Hij was
werden brood en vis
van harte gedeeld
en groeide uit
amper iets voor één
overvloed voor allen -*

*waar Hij was
verliet God zijn hoge hemel
en werd een vader die
leeft en lijdt in mensen.*

Lied.

*Gij hebt woorden; c 3 refr.
Henk Jongerius/Byzantijns*

*Vanaf de berg zag Hij
de wereld op zijn kop:*

*zalig de armen, want
je bent niet gelukkig
om wat je bezit
en je wordt niet rijk
van wat je hebt;*

*zalig die van wapens
niet willen weten,
ze winnen de wereld
zonder geweld;*

*zalig die
hun zinnen zuiveren,
ze vinden God
in het diep van hun hart;*

*zalig die deemoedig zijn,
als een kind bij moeder
zijn ze geborgen bij God.*

*In dit vertrouwen heeft Hij
van de wereld afscheid genomen.*

Lied.

Gij hebt woorden; c 6 refr.

*Hij nam brood,
uit koren gekneed,
zegende, brak het en zei:
Dit ben ik en ik beloof u vast,
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel;
neem het, eet het.*

*Hij nam de beker,
uit druiven geperst,
zegende die, reikte hem over en zei:
Neem deze beker van mij aan
en geef hem door,
want ik zal er pas weer van drinken
wanneer alles in God zal zijn voltooid.*

*Doe wat ik heb gedaan
en vergeet me niet.*

Lied.

Gij hebt woorden; c 7 refr.

*Bij leven niet begrepen
en in de steek gelaten,
gedoemd te worden vergeten -
is Hij onweerstaanbaar
doorheen de dood tot leven gekomen -
is Hij voor allen die in Hem
hun ware aard en God herkennen
geworden die Hij is:
de mens een naaste, God een zoon.*

Bid zoals Hij gebeden heeft.

ONZE VADER.

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN.

*Voor die zelf niet kunnen;
en wie van ons heeft nooit
een hand, een schouder nodig ?
Voor die niet kunnen zeggen
wat hen bezielt, beroert;
en wie kan zich helemaal kwijt ?*

Lied.

*Zoek God niet hier of daar; c 1
P. Verhoeven/W. Vogel*

*Voor die lopen met een wond
die niet helen wil;
en wie van ons is zonder ?
Met een pijn die schrijnen blijft;
en wie heeft nergens last van ?*

Lied.

Zoek God niet hier of daar; c 2

*Voor die het meezit,
talenten hebben, kansen krijgen;
en wie van ons is nergens goed in ?
Voor die het laatste woord heeft;
en wie krijgt dat nooit ?*

Lied.

Zoek God niet hier of daar; c 3

ZEGENWENS.

ZEGENEN WIJ ELKAAR
MENSELIJK EN NABIJ.
EN LAAT ALLE LEVEN
GEZEGEND ZIJN
IN DE NAAM VAN DE VADER
DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST.

AMEN.

ORGELSPEL

Prettige dag verder,
die u hebben mag
en anderen
maken kunt.